

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819-06 פלונית נ' פלוני

בפני	כב' השופט פליקס גורודצקי
תובעת	פלונית ע"י ב"כ עוה"ד שני רופא
נגד	
נתבע	פלוני ע"י ב"כ עוה"ד ארתור שני ועוה"ד עומר עשת

החלטה

לפניי הליך העוסק באחריות הורית וחלוקת זמני שהות בעניין הקטינים :

*** ילידת 00.00.2011 (להלן: "הקטינה")

*** יליד 00.00.2014 (להלן: "הקטין")

(שניהם יחד ייקראו להלן: "הקטינים")

רקע עובדתי רלוונטי

1. האב והאם (להלן: "הצדדים") קשרו קשר למטרת הורות משותפת.

2. מקשר זה נולדו לצדדים שני הקטינים.

3. ביום 00.00.0000 חתמו הצדדים על הסכם הורות במטרה להסדיר, בין היתר, תוכנית הורות.

4. האם מתגוררת ב*** והאב מתגורר ב***. הקטינים לומדים בבית הספר *** ב***.

5. הקטינים שוהים עם האב בימים שני וחמישי כולל לינה ובכל סופ"ש שני (מיום ה' עד יום א').

ביתר הימים הקטינים שוהים עם האם.

6. בעקבות מחלוקות בנוגע לקטינים, הוגשה תביעה בעניינם והתעוררה מחלוקת בסוגיית מוסדות

החינוך בהם ילמדו הקטינים: האב מבקש כי הקטינים ילמדו במוסדות חינוך באזור מגוריו,

והאם מבקשת כי הקטינים ילמדו במוסדות חינוך באזור מגוריה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819 פלונית נ' פלוני

- 1
- 2 על-מנת להציג לפני בית המשפט את קולם של הקטינים ואת עמדתם, מונתה אפוטרופסה לדין
- 3 והוגשה עמדה מטעמה. במסגרת העמדה ביקשה האפוטרופסה לדין להגיש עמדה חסויה בעניין
- 4 רצון הקטינה.
- 5
- 6 האב התנגד להגשת העמדה החסויה והוא ביקש לקבוע מועד לדיון.
- 7
- 8 לאור התנגדות האב נבחנה האפשרות לשמוע את הקטינה בלשכת השופט ואולם הקטינה
- 9 ביקשה להביע את קולה באמצעות האפוטרופסה לדין, הן מפני שהיא כבר נשמעה על-ידי בית
- 10 המשפט בעבר והן מפני שהיא נמצאת בתקופה עמוסה בחייה.
- 11
- 12 בדיון שנקבע על-פי בקשת האב, הצדדים השלימו את טיעוניהם בעל-פה והאפוטרופסה לדין
- 13 חזרה על בקשתה להגיש עמדה חסויה והבהירה את חשיבות העניין.
- 14
- 15 לצדדים ניתנה זכות טיעון ביחס להגשת העמדה החסויה, לרבות מקור הסמכות להגשתה:
- 16
- 17 האפוטרופסה לדין טענה, בין היתר, כי הגשת עמדה חסויה היא "נוהג" אשר נועד להציג בפני
- 18 בית המשפט תמונה מלאה;
- 19
- 20 האב טען, בין היתר, כי ישנו "נוהל של משרד המשפטים בדבר קווים מנחים לייצוג נוער מהסיוע
- 21 המשפטי" ובשום מקום לא כתוב בו שדרך המלך הינה הגשת עמדה חסויה. עוד טען כי הגשת
- 22 עמדה חסויה מעוררת קושי בהיותה עדות מפי שמועה והדבר פוגע בזכות להליך הוגן;
- 23
- 24 האם טענה, בין היתר, כי זכות הקטין להישמע מוסדרת בדין וככל שהקטין חושש להביע את
- 25 רגשותיו ורצונו, יש לאפשר הגשת עמדה חסויה.
- 26
- 27 בטרם ההכרעה בסוגיית הגשת העמדה החסויה, על-פי בקשת בית המשפט, נעשה ניסיון נוסף
- 28 להזמין את הקטינה ללשכתו וכאשר ניסיון זה לא הניב פרי – מפני שהקטינה ביקשה, בין היתר,
- 29 להביע את רצונה באמצעות האפוטרופסה לדין – חזרה האפוטרופסה לדין על בקשתה להגיש
- 30 את העמדה החסויה תוך שהיא מבהירה את חשיבותה.
- 31
- 32 בנסיבות אלה נדרש בית המשפט להכריע בשאלה האם ראוי אפוטרופוס לדין להגיש עמדה
- 33 חסויה בעניין רצונו של קטין.
- 34

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819-06 פלונית נ' פלוני

הכרעה

- 1
2
3 14. לאחר עיון בעמדות הצדדים ושמיעת טיעוניהם, הגעתי למסקנה כי יש מקום לאפשר את הגשת
4 העמדה החסויה.
5
6 15. ברע"א 7906/20 הדרי אשקלון - אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' סויסה (23.11.2020) סוכמה
7 ההלכה לפיה:
8
9 "המשפט עומד על האמת. ביסוד ההליך השיפוטי עומדת חשיפת האמת [...].
10 מטרת ההליך השיפוטי כולו הינה - כלשונו של הנשיא זמורה - 'להוציא כאור
11 משפט' [...]. תפקידו של ההליך השיפוטי - האזרחי, הפלילי והמינהלי - הינו
12 'לחשוף את האמת, וזו מטרתו העיקרית' [...]. תפקידו של השופט, הוא 'התפקיד
13 לעשות כדי שהאמת תצא לאור העולם' [...]. 'לאמת יוציא משפט' (ישעיהו, מב,
14 ג). 'משפט אמת שפטו' (זכריה, ז, ט)" (רע"א 1412/94 הסתדרות מדיציניית הדסה
15 עין-כרם נ' גלעד, מט(2) 516, פסקה 5 (1995))."
16
17 16. פסיקה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו עסקינן בעניין הנוגע לקטין ועל בית המשפט – בתור
18 אבי הקטינים **ראו**: רמ"ש 77932-01-23 **פלוני נ' פלונית** (25.2.2023) – לקבל את התמונה
19 המלאה בטרם יכריע בעניינו של קטין **ראו**: בג"ץ 5227-97 **דויד נ' בית הדין הרבני הגדול**
20 **בירושלים**, פ"ד נה(1) 453 (1998); עמ"ש 51566-10-20 **א' ב' נ' ג' ד'** (18.3.2021).
21
22 17. לשם קבלת התמונה המלאה ו"הרכבת הפאזל" בעניין הקטין סביבו נסוב הדיון וטובתו, העניקו
23 המחוקק הישראלי ומתקין התקנות, לבית המשפט לענייני משפחה ארגז כלים שנועד, בין היתר,
24 לאפשר לבית המשפט לשמוע את קולו של הקטין ואת רצונו. זאת לנוכח זכותו של הקטין
25 להשמיע את קולו בפני בית המשפט **ראו**: תלה"מ 10817-01-22 **פלונית נ' אלמוני** (25.8.2022)
26 ולנוכח חשיבות של זכות זו **ראו**: בע"מ 2086/22 **פלוני נ' פלונית** (29.3.2022).
27
28 18. אחד הכלים המצוי בארגז הכלים של בית המשפט לענייני משפחה הינו כלי המכונה "שמיעת
29 הילד". תקנה 49 לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020 (להלן:
30 "תקנות המשפחה") קובעת כי ככלל ולמעט מקרים חריגים, בית המשפט הן בעניינו של ילד,
31 ייתן לו הזדמנות להביע את רגשותיו, דעותיו ורצונותיו וייתן להם משקל ראוי בהחלטתו.
32
33
34
35

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819 פלונית נ' פלוני

19. תקנות המשפחה קובעות את האופן בו יישמע הילד, כאשר בין אם הילד יישמע על-ידי בית המשפט ראו: **תקנה 53 לתקנות המשפחה** ובין אם באמצעות עובד יחידת הסיוע ראו: **תקנה 54 לתקנות**, שמיעתו תיערך בלא נוכחות הוריו או באי כוחם ראו: **תקנה 51 (ג) לתקנות המשפחה**.
20. התרשומת שנערכת אגב שמיעת הילד וכן דברים שמסר נשמרים בכספת בית המשפט או באופן מאובטח אחר, והם יהיו חסויים בפני כל אדם, למעט בית המשפט שלערעור ראו: **תקנה 55 לתקנות המשפחה**.
21. במילים אחרות, מתקין התקנות ביקש לאפשר לילד להשמיע את קולו באופן עצמאי, מבלי שדבריו ייחשפו בפני מאן דהוא, לרבות בפני הוריו ובאי כוחם. יתרה מכך, מעבר לחיסיון שהוטל על דברי הילד, מתקין התקנות אפשר לבית המשפט גם לא לפרט בהחלטתו את דברי הילד, אלא אם כן הסכים הילד לגילוי הדברים, כולם או חלקם, ובית המשפט מצא כי יהיה בגילוי כדי לקדם את טובתו ראו: **תקנה 55 לתקנות המשפחה**.
22. כלומר מתקין התקנות יצר מנגנון אשר מאפשר הגשת תרשומת חסויה בעניין הילד.
23. נשאלת אפוא השאלה האם מנגנון זה חל גם על עמדה המוגשת על-ידי האפוטרופסה לדין. לטעמי, התשובה לשאלה זו היא חיובית והדבר נלמד מהוראת **תקנה 53 לתקנות המשפחה**, הקובעת כך:
- "בחר הילד להשמיע את דבריו לפני שופט, רשאי השופט להחליט לשמוע את הילד בנוכחות עובד יחידת הסיוע או אפוטרופוס לדין; תיערך תרשומת של עיקרי דבריו של הילד"**
24. במילים אחרות, כשם שמתקין התקנות השווה בין עובד יחידת הסיוע לבין אפוטרופוס לדין לצורך שמיעת הילד ועריכת עיקרי דבריו – סבורני כי כך גם אין כל מניעה כי אפוטרופוס לדין יערוך עמדה כתובה הכוללת את דברי הילד כשהיא חסויה.
25. דרך נוספת באמצעותה ניתן לקבל עמדה חסויה מטעם אפוטרופוס לדין הינה עשיית שימוש בסעיף 8 (א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה–1995 (להלן: "**החוק**") הקובע כי:
- "בכל ענין של דיני ראיות וסדרי דין, שאין עליו הוראה אחרת, לפי חוק זה, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסויות"**.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819 פלונית נ' פלוני

- 1 26. בבע"ם 2764/16 פלונית נ' פלונית (6.7.2016) נפסק כי:
- 2
- 3 "כידוע, סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה מוסר בידי בית המשפט
- 4 לענייני משפחה שיקול דעת רחב בכל הנוגע לסדרי הדין ולדיני ראיות בהוראתו
- 5 כי בית המשפט מוסמך לנהוג בכל הנוגע לענייני של סדרי הדין ולדיני ראיות שאין
- 6 עליו הוראה לפי חוק בית המשפט לענייני משפחה "בדרך הנראית לו הטובה
- 7 ביותר לעשיית משפט צדק", וזאת בשל אופיו המיוחד של ההליך שהוא
- 8 אינקוויזיטורי במהותו ונועד לאפשר לבית המשפט לרדת לחקר האמת במטרה
- 9 לעשות משפט צדק, תוך שאיפה לפתרונות מהירים וכוללים של הסכסוך שבין
- 10 הצדדים (ראו גם תקנה 258(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984;
- 11 רע"א 3411/16 פלוני נ' משרד הרווחה ירושלים, [פורסם בנבו] פסקה 19
- 12 (20.6.2016); בע"ם 4738/13 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] פסקה 19 (3.9.2013);
- 13 שאול שוחט ודוד שאוה סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה 314 (2009)
- 14 (להלן: סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה))."
- 15
- 16 27. הצורך בעשיית שימוש בסעיף חוק זה מקבל משנה תוקף מקום בו עסקינן בקטינים וטובתם.
- 17 נפסק לאחרונה בהקשר אחר, אך הדברים נכונים גם בענייננו, כי "בהתאם לסעיף 8 (א) לחוק
- 18 בית משפט לענייני משפחה, היה על בית משפט קמא לעשות כל שלאל ידו על-מנת להגיע לתוצאה
- 19 הצודקת, אשר הולמת את טובתם של הקטינים" **ראו**: עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב. (13.2.2023).
- 20
- 21 28. במקרה שלפניי האפוטרופסה לדין הבהירה כי "קיימת חשיבות גדולה שבית המשפט יבין את
- 22 רצון הקטינה... והתמונה המלאה תוגש בפני בית המשפט על-ידי הגשת דוח חסוי" **ראו**: פרוט'
- 23 עמ' 9 ש' 11-13.
- 24
- 25 29. האפוטרופסה לדין הוסיפה כי אם לא יוגש דו"ח חסוי "בית המשפט לא יהיה ער לדברים
- 26 מהותיים..." **ראו**: פרוט' עמ' 9 ש' 19-21.
- 27
- 28 30. עמדה זו של האפוטרופסה לדין – שתפקידה הוא להיות "שופר" של עמדת הקטינה ורצונה וכן
- 29 להציג את טובתה בפני בית המשפט **ראו**: עמ"ש 8965-10-20 פלונית נ' פלוני (20.1.2021) –
- 30 מצדיקה ואף מחייבת לעשות שימוש בס' 8 (א) לחוק כדי לאפשר לה להגיש עמדה חסויה.
- 31
- 32 31. דחיית בקשת האפוטרופסה לדין להגיש עמדה חסויה משמעותה התעלמות מרצון הקטינה
- 33 ובעידן האמנה בדבר זכויות הילד ואימוצה בדין הישראלי, מחויב בית המשפט להביא בין
- 34 שיקוליו את רצון הקטינה **ראו**: תמ"ש 30291-07-16 צ. נ' צ. (22.5.2018).
- 35

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

09 יולי 2023

תלה"מ 21-06-57819-06 פלונית נ' פלוני

- 1 32. לא התעלמתי מטענת האב כי קיים נוהל של משרד המשפטים בדבר קווים מנחים לייצוג
2 הקטינים ובשום מקום לא כתוב בו שדרך המלך הינה הגשת עמדה חסויה, יחד עם זאת האב
3 לא טען כי נוהל זה איננו מאפשר, במידת הצורך, הגשת עמדה של קטין בדרך זו, ומכל מקום
4 מעמדן הנורמטיבי של החקיקה הראשית וחקיקת המשנה גבוה יותר.
5
- 6 33. לא התעלמתי מטענת האב כי הגשת עמדה חסויה לבית המשפט על-ידי האפוטרופסה לדין הינה
7 עדות מפי שמועה. ואולם, כשם שמתקין התקנות אפשר לעובד יחידת הסיוע, כאשר הקטין
8 נשמע בפניו ולא בפני בית המשפט, להגיש תרשומת הכוללת את דברי הילד **ראו: תקנה 54**
9 **לתקנות** ותרשומת זו אף היא בגדר עדות מפי שמועה שניתן להגישה, כך גם ניתן להגיש עמדה
10 חסויה מטעם האפוטרופסה לדין.
11
- 12 34. על יסוד נימוקים אלה, אני מקבל את בקשת האפוטרופסה לדין להגיש עמדה חסויה ולאחר עיון
13 בה, ובכל המסמכים הנוספים הרלוונטיים, תינתן החלטה בנושא רישום הקטינים למוסדות
14 החינוך.
15
- 16 35. אני מתיר את פרסום ההחלטה, לאחר השמטת פרטים מזהים.
17
- 18 ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"ג, 09 יולי 2023, בהעדר הצדדים.
19

פליקס גורודצקי, שופט

20